

QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

**S.T.O. PRIM IMĦALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMĦALLEF ROBERT G. MANGION
ONOR. IMĦALLEF GRAZIO MERCIECA**

Seduta ta' nhar it-Tlieta 8 ta' April, 2025.

Numru

Rikors numru 271/2015/1 AL

**A B
v.**

C B

Din hija sentenza, mogħtija kontestwalment ma' sentenza oħra fl-ismijiet inversi, dwar appell imressaq mill-attur wara sentenza finali tal-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) mogħtija fit-30 ta' April, 2024 li permezz tagħha l-Qorti tal-Familja ddikjarat is-separazzjoni personali ta' bejn il-partijiet wara li sabet li ż-żewġ partijiet huma ħatja b'mod ugwali għat-tkissir taż-żwieġ tagħhom; ċaħdet it-talba attriċi sabiex tapplika kontra l-konvenuta d-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 48 sa 53 tal-Kodiċi Ċivili; ordnat li l-

konvenuta tivvaka d-dar matrimonjali fi żmien sena, sakemm ma tixtrix sehem l-attur skont stima ta' Perit Tekniku li ġie nominat għal dan l-iskop; u llikwidat l-assi appartenenti l-komunjoni tal-akkwisti kif ukoll dawk parafernali u ordnat l-assenjazzjoni ta' kull sehem relattiv; wara li *inter alia* qieset illi ż-żewġ partijiet approprjaw, mingħajr il-kunsens tal-parti l-oħra, flus u assi komuni.

Preliminari

1. Permezz ta' rikors ġuramentat ippreżentat quddiem l-Ewwel Qorti fl-1 ta' Diċembru, 2015 l-attur A B spjega s-segwenti:

“1. Il-kontendenti żżewġu f'Malta fis-sebġha u għoxrin (27) ta' Settembru tas-sena elf disa' mija tnejn u disgħin (1992) [Dok. 'A'].

2. Minn dan iż-żwieġ twieldu żewġt itfal, u cioe' D, illi twieled fl-erbġha (4) ta' Diċembru tas-sena elf disa' mija tlieta u disgħin (1993) [Dok. 'B'] u E illi twieled fil-wieħed u għoxrin (21) ta' Marzu tas-sena elfejn (2000) [Dok. 'C']. Iben il-partijiet D B llum huwa maggiorenni, gradwat u għandu mpjieg; iben il-partijiet E B llum għandu ħmistax (15)-il sena u għadu qiegħed isegwi l-istudji ġewwa l-iskola sekondarja St. Martin's College.

3. L-intimata rredniet ruħha responsabbli fil-konfront tar-rikorrenti ta', inter alia, eċċessi, moħqrija, theddid u offizi gravi; inoltre, il-ħajja flimkien tal-kontendenti ma għadiex aktar possibbli stante illi ż-żwieġ tagħhom tkisser irrimedjabbilment għal raġunijiet unikament imputabbli lill-intimata.

4. Minkejja l-isforzi estenwanti tar-rikorrenti matul dan l-aħħar żmien sabiex jintlaħaq ftehim mal-intimata dwar il-firda personali ta' bejniethom, l-istess ftehim baqa' ma seħħx unikament sforz l-avarizja tal-intimata. Għaldaqstant kellha ssir din il-kawża.

5. Ai termini ta' digriet datat ħdax (11) ta' Novembru tas-sena elfejn u ħmistax (2015) [digriet numru 2573/15 in atti tal-Ittra numru 211/15 BOB], ir-rikorrenti ġie debitament awtorizzat minn din l-Onorabbli Qorti sabiex jipproċedi b'din il-kawża [Dok. 'D'].

6. Ir-rikorrenti jaf personalment b'dawn il-fatti kollha.”

2. L-attur imbagħad għadda sabiex ressaq dawn it-talbiet quddiem l-

Ewwel Qorti:

“1. tiddikjara lill-intimata unikament responsabbli għat-tkissir taż-żwieġ odjern, għal dawk ir-raġunijiet kollha ndikati fir-rikors odjern, jew liema minnhom, u 'lli abbażi tagħhom qiegħda tintalab il-firda personali bejn il-kontendenti;

2. tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti stante r-raġunijiet indikati, jew liema minnhom;

3. tistabilixxi d-data meta l-istess intimata għandha tiġi kkunsidrata li kkaġunat il-firda bejn il-kontendenti u tapplika in toto jew in parte kontra l-intimata d-dispożizzjonijiet tal-Artikoli tmienja u erbgħin [48], wieħed u ħamsin [51], tnejn u ħamsin [52], u tlieta u ħamsin [53], tal-Kapitolu sittax [16] tal-Ligijiet ta' Malta;

4. tiddikjara u tiddeciedi 'lli s-setgħat ta' ġenitur fir-rispett tal-minorenni E B għandhom jibqgħu vestiti fiż-żewġ kontendenti;

5. tiddikjara u tiddeciedi 'lli r-rikorrenti għandu jibqa' jiġi fdat, flimkien mal-intimata, bil-kura u l-kustodja tal-minorenni E B, u dan fl-interess suprem tal-istess minorenni; tiddikjara u tiddeciedi ulterjorment 'lli ż-żewġ kontendenti għandhom ikollhom sehem indaqs fid-deċiżjonijiet kollha rigwardanti s-saħħa, l-edukazzjoni u l-attivitajiet extra-kurrikulari tal-imsemmi minorenni;

6. tiddikjara u tiddeciedi 'lli r-rikorrenti għandu jibqa' jkollu aċċess liberu għall-minorenni E B, u dan fl-interess suprem tal-istess minorenni;

7. tiddikjara u tiddeciedi 'lli l-kontendenti għandhom, f'ishma ndaqs bejniethom, jikkontribwixxu versu l-ħtiġijiet edukattivi, medici u extra-kurrikulari ta' binhom minorenni E B;

8. tiddikjara xjolta l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-kontendenti u tillikwida l-istess tenut kont kemm l-attiv u kif ukoll il-passiv tal-istess komunjoni; tillikwida wkoll kull kreditu li r-rikorrenti għandu kemm versu l-komunjoni tal-akkwisti u kif ukoll versu l-intimata; sussegwentement tiddividi l-bilanċ formanti l-istess komunjoni tal-akkwisti f'żewġ porzjonijiet, occorrendo bl-opra ta' periti nominandi sabiex jeffettwaw kull likwidazzjoni necessarja u jipproponu pjan ta' divizjoni;

9. tassinja l-istess porzjonijiet, waħda lir-rikorrenti u l-oħra lill-intimat;

10. tiddikjara u tiddecidi 'lli kwalunke kumpens u/jew flejjes illi jistgħu talvolta jkunu pagabbli lir-rikorrenti in konnessjoni mal-eżerċizzju f'kull żmien tal-professjoni tiegħu, għandhom jiġu percepiti unikament mir-rikorrenti;

11. takkorda lir-rikorrenti d-dritt li jirrisjedi ġewwa l-fond matrimonjali li jgib l-indirizz X, Triq Monsinjur X, Siġġiewi, dan ad esklużjoni tal-intimata; għal dan il-għan, tordna lill-istess intimata sabiex, fi żmien qasir u perentorju li jiġi lilha prefiss minn din l-Onorabbli Qorti, tiżgombra effettivament mill-imsemmi fond;

12. tikkundanna lill-intimata, sabiex, fi żmien qasir u perentorju li jiġi lilha prefiss minn din l-Onorabbli Qorti, tikkonsenja lir-rikorrenti l-oġġetti kollha dotali u parafernali tiegħu, inklużi flus u krediti oħra, u fin-nuqqas, tikkundanna lill-istess intimata tħallas il-valur tal-istess, bl-opra, occorrendo, ta' periti nominandi sabiex jeffettwaw il-kalkoli neċessarji f'dan ir-rigward;

13. tordna li l-attur jiġi mogħti l-piena amministrazzjoni tal-beni dotali u parafernali tiegħu;

14. tordna li s-sentenza eventwali ta' din l-Onorabbli Qorti tiġi registrata fir-Registru Pubbliku.

Bl-ispejjeż kontra l-intimata li tinsab minn issa ngunta in subizzjoni."

3. B'risposta ġuramentata tat-22 ta' Marzu, 2016 il-konvenuta C B

laqgħat għall-azzjoni attriċi billi ressqet l-eċċezzjonijiet segwenti:

"1. ILLI l-esponenti temmen li din l-Onorabbli Qorti ghandha tichad l-ewwel talba u tishaq li s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti ghandha tigi ddikjarata minhabba tortijiet unikament u esklussivament imputabbli lill-attur zewgħa primarjament minhabba l-adulterju da parti tal-attur, min liema relazzjoni saħansitra twieldet tifla, kif ukoll minhabba l-agir vjolenti da parti ta' zewgħa, li unikament ikontribwixxa għas-separazzjoni personali, u dan kif hemm premess mill-esponenti fir-rikors ġuramentat tagħha bl-ismijiet invertiti u cioe, AB vs CB, fl-Atti tar-Rikors Ġuramentat Nru: 265/2015 AL;

2. ILLI fit-tieni lok, riferibbilment għat-tieni talba attur, il-konvenuta taqbel li ghandha tigi ppronunzjata l-firda personali bejn il-kontendenti izda dan mhux għar-ragunijiet kif premessi mill-attur, izda dawk premessi mill-esponenti ukoll fir-rikors ġuramentat tagħha;

3. ILLI fit-tielet lok, referibbilment għat-tielet talba, din ghandha ukoll tigi michuda stante li ma jeżistux l-estremi legali għall-applikazzjoni tal-Artikoli 48, 51, 52, u 53 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta, jew liema

minnhom. Inoltre, kif diga' gie rilevati, għat-tkissir taz-zwieg de quo għandu jinsab unikament ha' l-attur; dunque kull talba f'din it-tielet talba tal-attur għandha ukoll tigi michuda;

4. ILLI fir-raba' lok, riferibbilment għar-raba' talba, din għandha ukoll tigi michuda u s-"setgħat ta' genitur" fir-rispett tal-minorenni E B għandhom ikunu vestiti unikament f'idejn l-intimata omm;

5. ILLI fil-hames lok, riferibbilment għall-hames talba, filwaqt li l-esponenti taqbel illi z-zewg partijiet għandhom ikollhom sehem indaqs fid-decizjonijiet rigwardanti s-saħha, l-edukazzjoni u l-attivitajiet extra-kurrikulari tal-imsemmi minorenni, tali decizjonijiet għandhom ikunu ta' natura straordinarja; rigward it-talba li r-rikorrenti għandu jibqa' jigi fdat, flimkien mal-intimata, bil-kura u l-kustodja tal-minorenni, din għandha ukoll tigi michuda f'dik il-parti li tirrigwarda l-eżercizzju tad-drittijiet ta' kura u kustodja da parti tal-attur;

6. ILLI fis-sitt lok, l-esponenti taqbel mas-sitt talba tal-attur skont ix-xewqat tal-imsemmi tifel;

7. ILLI fis-seba' lok, l-esponenti taqbel mas-seba' talba tal-attur;

8. ILLI fit-tmien lok, riferibbilment għat-tmien talba, filwaqt li l-esponenti taqbel ma' din it-talba, izda ma taqbilx li jezisti kreditu li r-rikorrenti għandu kemm versu l-komunjoni tal-akkwisit, u kif ukoll versu l-intimata, u tali talba għandha tigi rispinta;

9. ILLI fid-disa' lok, riferibbilment għad-disa' talba, filwaqt li l-esponenti taqbel illi filwaqt li għandu jkun hemm zewg porzjonijiet, waħda assenjata lil kull parti, dawn m'għandhomx ikunu l-istess, u dan dejjem fit-termini tat-talbiet kollha mressqa mil-intimata fir-rikors guraumentat tagħha bl-ismijiet invertiti u cioe, C B vs A B, fl-Atti tar-Rikors Guraumentat Nru: 265/2015 AL, li jipprospettaw divizjoni f'ishma mhux ugwali, minkejja l-kunsiderazzjonijiet ta' htija li l-esponenti ttenni li l-attur zewgħa huwa unikament responsabbli għat-tkissir taz-zwieg de quo, u dunque, din it-talba għandha tigi rigettata;

10. ILLI fl-ghaxar lok, riferibbilment għall-ghaxar talba, din għandha tigi michuda stante li kwalunkwe kumpens jew flejjes pagabbli lill-attur in konnessjoni mal-eżercizzju tal-professjoni tiegħu huma formanti tal-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-partijiet;

11. ILLI fil-hdax il-lok, riferibbilment għall-hdax it-talba, din għandha ukoll tigi michuda stante li ma teżisti l-ebda raġuni valida fil-ligi għaliex l-attur għandu jingħata d-dritt li jgħix għewwa d-dar matrimonjali ad esklużjoni tal-esponenti;

12. ILLI fit-tnax il-lok, riferibbilment għall-tnax it-talba, din għandha ukoll tigi michuda stante li l-esponenti ma għandha l-ebda oġġetti dotali u parafernali tal-attur fil-pussess tagħha;

13. ILLI fit-tlethax il-lok, riferibbilment għat-tlethax it-talba, din għandha ukoll tigi michuda għar-raguni mogħtija f'paragrafu 12;

14. Fl-erbatax-il lok, riferibbilment għall-erbatax-il talba attrici, l-esponenti ma għandha l-ebda oggezzjoni għall-akkoljiment tal-istess.

15. Salv kull eccezzjoni ulterjuri.

Bl-ispejjez kontra l-attur, illi hu minn issa ngunt għas-subizzjoni, u b'rizerva ta' kull azzjoni spettanti lill-esponenti."

4. B'sentenza mogħtija fit-30 ta' April, 2024 l-Ewwel Qorti ddeċidiet hekk:

"1. Tiċġad l-ewwel talba b'dak illi tiddikjara illi ż-żewġ partijiet huma ħatja b'mod ugwali għat-tkissir taż-żwieġ de quo;

2. Tilqa' t-tieni talba tal-attur fis-sens illi tiddikjara u tippronunzja s-separazzjoni bejn il-partijiet, iżda dan bi ħtijiet ugwali fil-konfront ta' xulxin għar-raġunijiet mogħtija fis-sentenza Nru 265/16AL fl-ismijiet inversi;

3. Tiċġad it-tielet talba stante li ż-żewġ partijiet huma ħatja b'mod ugwali għat-tkissir taż-żwieġ de quo u tiddeċiedi dwar dan skont il-provvediment tlieta (3) tas-Sentenza Nru 265/16AL fl-ismijiet inversi u ċioé "*L-applikazzjoni o meno tal-Artikolu 48 et seq. tal-Kap 16*";

4. Tastjeni milli tieġu konjizzjoni tar-raba', il-ħames u s-sitt talba stante li iben il-partijiet E B m'għadux minorenni;

5. Tastjeni milli tieġu konjizzjoni tas-seba' talba stante li iben il-partijiet E B m'għadux minorenni u għalaq ukoll it-tlieta u għoxrin (23) sena;

6. Tiddeċiedi dwar it-tmien u d-disa' talba fis-sens illi t-talba għax-xoljiment tal-komunjoni tal-akkwisti bejn il-partijiet ġja ġiet deċiża b'effett tas-Sentenza ta' din il-Qorti mogħtija fit-13 ta' Ottubru 2016 u tillikwida u tiddividi u tassinja l-komunjoni tal-akkwisti kif hemm premess fir-raba' (4) parti tas-Sentenza Nru 265/16AL fl-ismijiet inversi u ċioé "***It-Terminazzjoni, Likwidazzjoni, Diviżjoni u Assenjazzjoni ta' dak kollu li jiffirma parti mill-Komunjoni tal-Akkwisti u l-Assenjazzjoni tal-Beni Paraferali u/jew Dotali***";

7. Tastjeni milli tieġu konjizzjoni tal-għaxar talba fis-sens illi l-Qorti assenjat żewġ porzjonijiet bil-modalità hawn fuq premessa;

8. Tiċġad il-ħdax-il talba b'dan illi l-Qorti takkorda lill-konvenuta sa żmien sena mid-data tas-sentenza tirisjedi fid-dar matrimonjali b'dak

illi din tinbiegħ bil-modalitajiet provduti fir-raba' (4) parti tas-Sentenza Nru 265/16AL fl-ismijiet inversi u cioè *"It-Terminazzjoni, Likwidazzjoni, Diviżjoni u Assenjazzjoni ta' dak kollu li jiffirma parti mill-Komunjon tal-Akkwisti u l-Assenjazzjoni tal-Beni Parafernali u/jew Dotali"*;

9. Tiddeċiedi dwar it-tnax u tlettax il-talba fis-sens illi l-oġġetti parafernali għandhom jiġu maqsuma skont il-provvedimenti tar-raba' (4) parti tas-Sentenza Nru 265/16AL fl-ismijiet inversi u cioè *"It-Terminazzjoni, Likwidazzjoni, Diviżjoni u Assenjazzjoni ta' dak kollu li jiffirma parti mill-Komunjon tal-Akkwisti u l-Assenjazzjoni tal-Beni Parafernali u/jew Dotali"*;

10. Tilqa' is-sbatax-il talba tal-attur b'dana illi tawtorizzah jirreġistra din is-sentenza fir-Reġistru Pubbliku;

Bl-ispejjeż, jiġu sopportati mill-partijiet b'mod ugwali bejniethom.

L-ispejjeż u d-drittijiet Notarili relatati mat-trasferiment tad-dar ġja matrimonjali, ikunu sapportati miż-żewġ partijiet f'ishma ugwali.

L-ispejjeż tan-Nutar Dr. Sean Critien tal-kuratur Dr. Martha Mifsud għall-eventwali kontumaċi nominati iktar 'il fuq f'din is-sentenza, kontra ż-żewġ partijiet."

5. Ir-raġunijiet rilevanti għal dan l-appell li wasslu lill-Ewwel Qorti tasal għad-deċiżjoni tagħha huma kif ġej:

"Żewġ postijiet mixtrija mill-konvenut li nxtraw wara li ġiet xolta l-komunjon u għalhekk ma jiffurmawx parti mil-komunjon tal-akkwisti: Appartamento u garage fil-Qajjenza, limiti ta' Birzebbuga li l-konvenut ottjena permezz ta' Kuntratt tad-29 ta' Ottubru 2020 u Appartamento u garage fil-bajja ta' San Tumas limiti ta' Marsascalea li l-konvenut ottjena permezz ta' Kuntratt tat-30 ta' Novembru 2017

Dawn iż-żewġ proprjetajiet mixtrija mill-konvenut li flimkien nxtraw għal-prezz globali ta' tliet elef u tnejn u sebgħin [recte: tliet mija u tnejn u sebgħin elf] Ewro (€372,000) wara li ġiet xolta l-komunjon tal-akkwisti għandhom jibqgħu assenjati lilu b'dak illi għalkemm huwa ammetta li uża xi flus tal-komunjon (ammonti mhux pruvati u hemm ukoll it-trapass taż-żmien ta' sena u tliet snin wara li ġiet terminata l-komunjon li fihom il-konvenut kellu ċ-ċans iġemma wkoll mill-introjtugħu) li kien ġemma biex xtara dawn il-proprjetajiet, il-Qorti minn naħa l-oħra mhix ser tordna lill-attriċi tgħaddi nofs is-sommom li hi wkoll ammettiet li ħadet mill-komunjon eżatt qabel ġew intavolati dawn il-proċeduri li jekk wiehed jieh u l-valuri sostanzjali jammontaw għal madwar €57,700 u GBP23,800 u madwar €148,000 f'investimenti flimkien ma' ammonti

sostanzjali oħra li jidher li ttieħdu mill-attriċi meta wieħed jara l-kontijiet li hi kellha mal-bank Me Direct.

Ċekkijiet mhux imsarrfa

Jirriżulta li ċ-ċekkijiet ppreżentati mill-attriċi indirizzati lill-konvenut jew ma ġewx imsarrfa sakemm ġiet xolta l-komunjoni jew jekk ġew imsarrfa l-konvenut heba fejn jinsabu tant li l-unika spjega fejn jinsabu dawn il-valuri tirriżulta biss minn kumment fin-nota ta' sottomissjonijiet tal-konvenut fejn jgħid li ġew depożitati f' Jannar 2016 u ma jindikax bl-ebda mod fejn ġew depożitati. Dawn iċ-ċekkijiet jammontaw għal €39,501.56 u għalhekk il-konvenut irid jgħaddi lill-attriċi s-somma ta' €19,750.78 bħala nofs l-ammont ta' dawn iċ-ċekkijiet.

[...]

Kontijiet bankarji u investimenti f'isem il-partijiet:

Il-kontijiet bankarji f'isem il-partijiet weħedhom u f'isem il-partijiet flimkien li sad-data tat-terminazzjoni tal-komunjoni kienu għadhom attivi għandhom kollha jiġu diviżi b'mod ugwali bejn il-partijiet b'dak illi l-valur tagħhom ikun dak indikat hawn fuq bħala l-valur fid-data meta ġiet xolta l-komunjoni. B'hekk dwar l-allegazzjonijiet tal-attriċi illi l-konvenut trasferixxa ammonti kbar fuq ismu minn kontijiet kongunti dawn jiġu indirizzati għaliex il-kontijiet anke f'isem il-partijiet personalment, li xorta jagħmlu parti mill-komunjoni, ser jiġu maqsuma bejn it-tnejn.

Għalhekk il-valuri tal-kontijiet joint fid-data tat-terminazzjoni tal-komunjoni kienu jammontaw għal €19,777.24 u għalhekk il-partijiet iridu jaqsmu dan l-ammont bejniethom ugwalment. Il-kontijiet f'isem l-attriċi weħedha kienu jammontaw għal €22,444.20 u GBP19,493.63 u għalhekk hija trid tagħti nofs dawn il-valuri lill-konvenut. Il-kontijiet f'isem il-konvenut waħdu kienu jammontaw għal €110,490.17 u għalhekk huwa jrid jagħti nofs dan il-valur lill-attriċi.

Il-VISA Gold mal-bank BOV f'isem il-konvenut għandha tiġi assenjata lilu b'kull dejn li hemm fuqha.

Il-valur tal-investimenti kollha mniżżla hawn fuq li jiffurmaw parti mill-komunjoni, sew f'isem il-partijiet konguntivament u sew fuq il-partijiet separatament għandhom jinqasmi bejn il-partijiet bil-valur jittieħed dak tad-data li fih ġiet terminata l-komunjoni tal-akkwisti u cioè 13 ta' Ottubru 2016. F'każ li xi investimenti minn dawn sadanittant inbiegħu, il-Qorti tordna illi ssir ekwiparazzjoni bil-flus tal-valur tal-investimenti fid-data tat-terminazzjoni tal-komunjoni."

6. L-attur (minn issa 'l quddiem ukoll l-appellant) appella b'rikors intavolat fid-29 ta' Mejju, 2024 li permezz tiegħu, għar-raġunijiet hemm

minnu miġjuba, talab lil din il-Qorti *“jogħgobha tiffiorma is-sentenza tal-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) tat-30 t’April 2024 fl-ismijiet premessi fit-termini tal-aggravju hawn sollevati, b’mod speċjali l-parti tas-Sentenza it-Terminazzjoni, Likwidazzjoni, Diviżjoni u Assenjazzjoni ta’ dak kollu li jiffirma parti mill-Komunjoni tal-Akkwisti u l-Assenjazzjoni tal-Beni Parafernali u/jew Dotali” u dan in linea ma dak sollevat permezz tal-aggravji f’dan l-umli appell, b’mod speċjali għal partijiet numri: 20, 22, 24, 27 u 32 f’dan l-appell.”*

7. Il-konvenuta (minn issa ‘l quddiem ukoll l-appellata) ressqet ir-risposta tagħha fit-8 ta’ Awwissu, 2024, fejn għar-raġunijiet hemm mogħtija talbet li l-appell interpost mill-attur għandu jiġi miċhud.

8. Il-Qorti, wara li rat l-atti kollha tqis li m’hemmx il-ħtieġa li tqiegħed dan l-appell għas-smiġħ u b’hekk sejra tgħaddi minnufih għas-sentenza bis-saħħa ta’ l-**Artikolu 152 (5) tal-Kapitolu 12**.

9. Konnessa ma’ din il-kawża hemm il-kawża bin-numru 265/2015 AL fl-ismijiet inversi li minnha wkoll sar appell minn AB (konvenut f’dawk il-proċeduri) liema appell qed jiġi deċiż kontestwalment. L-appell odjern huwa identiku għall-appell li sar minn AB fil-kawża fl-ismijiet inversi numru 265/2015.

L-Appell

L-Ewwel Aggravju – nuqqas t'apprezzament tal-gravità tal-azzjonijiet tal-appellata *vis-a-vis* il-komunjoni tal-akkwisti

10. Permezz tal-ewwel aggravju tiegħu, AB jattakka s-sentenza appellata għaliex jgħid li l-Ewwel Qorti ma apprezzatx il-gravità tal-azzjonijiet tal-appellata *vis-a-vis* il-komunjoni tal-akkwisti. Jirreferi għal dak li rriżulta mill-atti illi C B spiċċat l-eżerċizzju tagħha ta' sborsar tal-komunjoni tal-akkwisti u ftit ġimgħat wara nidiet il-proċeduri ta' medjazzjoni tal-familja. Jgħid illi għalkemm l-Ewwel Qorti ddeċidiet illi għat-tkissir taż-żwieġ tal-partijiet kienu responsabbli l-partijiet ugwalment, l-Ewwel Qorti ma rriflettix tali deċiżjoni fil-qsim tal-flejjes u investimenti tal-komunjoni tal-akkwisti li C B ħadet mill-komunjoni qabel ma pproċediet bil-proċeduri ta' separazzjoni personali.

11. AB jirreferi b'mod partikolari għal paġni 39 u 48 tas-sentenza appellata u jilmenta li l-Ewwel Qorti ordnat:

“Il-kontijiet bankarji f'isem il-partijiet weħedhom u f'isem il-partijiet flimkien li sad-data tat-terminazzjoni tal-komunjoni kienu għadhom attivi għandhom kollha jiġu diviżi b'mod ugwali bejn il-partijiet b'dak illi l-valur tagħhom ikun dak indikat hawn fuq bħala **l-valur fid-data meta giet xolta l-komunjoni**. B'hekk dwar l-allegazzjonijiet tal-attributi illi l-konvenut trasferixxa ammonti kbar fuq ismu minn kontijiet kongunti dawn jiġu indirizzati għaliex il-kontijiet anke f'isem il-partijiet personalment, li xorta jagħmlu parti mill-komunjoni, ser jiġu maqsuma bejn it-tnejn.”

12. Jilmenta l-appellant illi tali deċiżjoni hija ta' preġudizzju kbir għalih peress li "l-azzjonijiet illegali tal-appellata qabel ix-xoljiment tal-komunjoni ma kienux apprezzati u kkundannati mill-Ewwel Qorti". Jgħid illi ġie pprovat bl-aktar mod ċar li qabel ma ġew intavolati dawn il-proċeduri, l-appellata sborsat dak li setgħet mill-komunjoni. Jgħid li dan joħroġ ċar minn paragun bejn l-ammont li kien hemm fil-kontijiet intestati f'isem l-appellata f'Jannar 2015 (xahar qabel il-medjazzjoni), u l-ammonti f'Ottubru 2016 (id-data tas-sentenza parzjali dwar ix-xoljiment tal-komunjoni).

13. Dwar APS Income Fund-Distributor (Euro) f'isem C B, l-appellant jirreferi għal paġni 43 u 48 tas-sentenza appellata u jikkritika s-sentenza fejn tordna li dawn jinqas bil-valur li kien fih fid-data tat-terminazzjoni tal-akkwisti, *ie.* 13 ta' Ottubru, 2016 meta f'dan l-investment kien għad fadal biss €336.62. Jispjega illi fil-21 ta' Jannar 2015 C B ġibdet minn dan l-investment, permezz ta' żewġ *redemptions*, fl-ammont ta' €648.69 u €17,035.91 rispettivament u jinsisti għalhekk illi hija s-somma ta' €17,684.60 li għandha tiġi diviża u mhux is-somma ta' €336.62 kif ordnat l-Ewwel Qorti. Isemmi li dan jagħmel sens meta wieħed jikkonsidra li meta sar dan l-investment lura fit-12 ta' Diċembru, 2012 il-partijiet kienu nvestew is-somma ta' €15,000.

14. L-appellant jikkontendi wkoll li l-appellata pprelevat somom sostanzjali oħra mill-kontijiet bankarji tal-komunjoni ftit xhur qabel bdew il-proċeduri ta' medjazzjoni. F'paragrafu 17 tar-rikors tal-appell l-appellant isemmi s-somma €17,684.60 li l-appellata ġibdet fil-21 ta' Jannar 2015 u f'paragrafu 21 isemmi is-somom ta' €57,700 u GBP 23,800 u madwar €148,000 f'investimenti. F'paragrafu 23 imbagħad l-appellant jagħmel referenza għal somma oħra ta' €148,626.80 li ngibdu mill-attriċi appellata bejn id-19 ta' Jannar, 2015 u l-5 ta' Marzu, 2015 mill-kontijiet tagħha ma' MeDirect. Jgħid illi l-Ewwel Qorti rrikonoxxiet l-ammonti li C B ħadet mill-komunjoni tal-akkwisti qabel bdiet dawn il-proċeduri meta fis-sentenza ddikjarat:

“il-Qorti minn naħa l-oħra mhix ser tordna lill-attriċi tgħaddi nofs is-sommom li hi wkoll ammettiet li ħadet mill-komunjoni eżatt qabel ġew intavolati dawn il-proċeduri li jekk wieħed jiehū l-valuri sostanzjali jammontaw għal madwar €57,700 u GBP23,800 u madwar €148,000 f'investimenti flimkien ma' ammonti sostanzjali oħra li jidher li ttiehdu mill-attriċi meta wieħed jara l-kontijiet li hi kellha mal-bank Me Direct.”¹

15. Il-proċeduri għal medjazzjoni ġew inizjati minn C B bis-saħħa ta' ittra indirizzata lir-Regjistratur fid-9 ta' Frar, 2014.²

16. Dwar il-kontijiet tal-MeDirect³ l-appellant jagħmel referenza (i) għall-paġna 1192 tal-proċess sabiex juri li fid-19 ta' Jannar, 2015 C B ġibdet mill-kont numru M650093AB s-somma ta' €14,575; (ii) għall-paġna

¹ Paġna 47 tas-sentenza.

² Paġna 12.

³ Paġna 1188

1193 sabiex juri li fl-istess ġurnata tad-19 ta' Jannar 2015 C B l-ewwel trasferit is-somma ta' €5,000 mill-kont numru 3M6500930019 għal kont numru M650093AA sabiex fl-istess jum għamlet *cash withdrawal* tas-somma ta' €19,600.

17. Isemmi mbagħad tlett *cash withdrawals* oħra li għamlet C B, u cjoè fis-16 ta' Frar, 2015 is-somma ta' €26,662; fl-4 ta' Marzu, 2015 is-somma ta' €44,000 u fil-5 ta' Marzu, 2015 s-somma ta' €43,789.80.⁴ Jirrileva l-appellant illi dan juri li mill-kont tal-MeDirect intestat f'isem C B, hija ġibdet kważi lejliet li bdew dawn il-proċeduri s-somma globali ta' €148,626.80.

18. L-appellata C B tilqa' għal dan l-aggravju billi tgħid illi "*kwa'saisi flus li użat l-esponenti meta rat li ż-żwieġ kien tkisser irrimedjabilment jew ċertament il-maġġor parti tagħhom ingibdu sabiex hija tikkawtela ruħha u ntuzaw għall-bżonnijiet tal-familja fuq medda ta' snin mentri l-appellant kellu jirrizulta li uża jew ħeba flus tal-Komunjoni biex jakkwista proprjetajiet wara t-terminazzjonijiet tal-Komunjoni kif spjegat aktar 'il quddiem'*".

19. Tispjega illi hija baqgħet tiegħu ħsieb liż-żewġ uliedha anke wara li għalqu t-23 sena tant li wieħed minnhom għadu qed isegwi kors fl-arkitettura f'livell ta' Maġisteru ġewwa l-Olanda u li għaliex għalaq 23 sena l-piż kollu waqa' fuqha. Tgħid li matul il-kawża quddiem il-

⁴ Ara a tergo ta' paġna 1195

Prim'Istanza li damet *circa* 9 snin hija kienet tonfoq bejn €10,000 u €15,000 fis-sena għall-ħtiġijiet tal-familja, b'total ta' *circa* €135,000.

20. Tirrileva kif l-appellant, f'temp ta' sena wara li ġiet itterminata l-komunjoni tal-akkwisti, xtara fond immobiljari ġewwa Marsascalea bil-garaxx u tliet snin wara fond immobiljari ieħor bil-garaxx ġewwa Birżebbuġa; b'valur totali ta' €372,000.00 mingħajr ma ħa ebda self jew finanzjament ieħor sabiex akkwistahom fuq ismu waħdu. Tgħid illi ma jistax ikun li l-appellant f'temp ta' tliet, erba' snin ġemma din is-somma kollha bi dħul gross li kellu kien ta' *circa* €50,000.00 fis-sena. Tgħid illi dan juri li sabiex jakkwista personalment żewġ proprjetajiet l-appellant uża flejjes tal-komunjoni u li għalhekk kien ħati ta' arrikkiment indebitu. Tissottometti illi s-sentenza appellata dan kollu ħaditu in konsiderazzjoni.

21. Issemmi wkoll li qabel ma l-Ewwel Qorti tterminat il-komunjoni tal-akkwisti, anke l-appellant ġibed flejjes appartenenti l-komunjoni tal-akkwisti, fosthom diversi *cash withdrawals* minn *ATM's* li jammontaw għal *circa* €20,000

22. Tgħid li kien għalhekk li l-Ewwel Qorti ddeċidiet illi hija ma kellhiex tirrifondi dak minnha meħud qabel it-terminazzjoni tal-komunjoni għaliex anke l-appellant kellu għalxiex iwieġeb.

23. Tirreferi mbagħad għall-ammonti ta' €231,154 imsemmi fir-rikors tal-appell bħala l-ammont li hija ġibdet qabel ix-xoljiment tal-komunjoni u tgħid li dan l-ammont huwa skorrett għaliex l-appellant ikkonsidra ċifri darbtejn. Issemmi b'eżempju *statement* a fol. 1220 ta' MeDirect dwar *account no.* M6500934AB fejn il-kont ingħalaq mill-appellata fid-19 ta' Jannar 2015 u l-ammont ta' €14,575 ġie trasferit għal kont ieħor M650093AA iżda l-appellant jikkonsidrahom bħala li ngibdu mill-appellanti. Tgħid li fil-kalkoli li għamel l-appellant, konvenjement ma qiesx li ammonti li kienu ġew żbankati reġgħu ġew depożitati.

24. Tagħlaq dwar dan l-aggravju billi tissottometti li l-Ewwel Qorti kkunsidrat illi dak li l-partijiet ġibdu mill-komunjoni "ġew newtralizzati ma' xulxin għar-raġunijiet kollha ndikati fl-istess Sentenza...".

Kunsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti dwar l-Ewwel Aggravju.

25. Dan l-aggravju huwa msejjes fuq allegat apprezzament ħażin tal-provi mill-Ewwel Qorti. F'appelli ta' din ix-xorta huwa dejjem xieraq li jiġi riaffermat il-prinċipju sufragat mill-ġurisprudenza, li filwaqt li din il-Qorti tgawdi awtonomija sħiħa meta tiġi sabiex tagħrbel il-provi in atti, fl-istess ħin ma tiddesturbax l-apprezzament li tkun għamlet l-Ewwel Qorti sakemm ma jirriżultax li jkun sar apprezzament irragonevoli jew kontradittorju u li

minħabba f'hekk ser issir ingustizzja jekk in-nuqqas fis-sentenza ma jiġix ratifikat.

26. In tema legali ingħad hekk fis-sentenza **Avv. Dr Luigi Sansone nomine v. Strabuono Coffee International Limited** mogħtija minn din il-Qorti fit-12 ta' Jannar, 2023 u ċitata f'sentenza oħra ta' din il-Qorti fl-ismijiet **Jason Desira et vs Antoine Delicata et** mogħtija fid-29 ta' Marzu, 2023:

“Hekk kif imtenni minn din il-Qorti fis-sentenza tagħha fl-ismijiet **Avv. Dr Luigi Sansone nomine v. Strabuono Coffee International Limited** (C-69201), deċiża fit-12 ta' Jannar, 2023: “Jibda billi jiġi osservat li, in kwantu s-soċjetà appellanti tikkontesta l-apprezzament tal-provi mill-Ewwel Qorti, ingħad kemm-il darba li rregola hi li din il-Qorti ma tiddisturbax l-apprezzament tal-fatti magħmul minn Qorti tal-ewwel grad, jekk mhux f'ċirkostanzi eċċezzjonali, jew jintwera li dak l-apprezzament ikun wieħed irragonevoli, jew jinsab kontradett mill-fatti riżultanti mill-proċess. (Ara f'dan is-sens is-sentenza ta' din il-Qorti tas-26 ta' Jannar, 2018, fil-kawża fl-ismijiet **Josephine Agius v. Piju Theuma**). Madankollu, huwa minnu wkoll li “l-Qorti tal-Appell għandha awtonomija sħiħa fl-apprezzament tal-fatti u għandha kull setgħa tinterpreta l-fatti mod ieħor minn kif tkun fehmithom qorti tal-ewwel grad. Huwa minnu illi fejn tidhol kredibilità ta' xhieda li l-ewwel qorti tkun semgħet *viva voce* qorti ta' reviżjoni ma hijiex sejra faċilment tiddisturba l-apprezzament li tkun għamlet l-ewwel qorti, u lanqas ma taqleb il-konklużjoni tal-ewwel qorti meta din tkun għażlet bejn żewġ possibilitajiet ta' interpretazzjoni ta' fatt li t-tnejn ikunu plawsibbli. Madankollu, il-Qorti tal-Appell għandha s-setgħa tikkorreġi kull apprezzament ta' fatt li jidhrilha li jkun żbaljat irrispettivament mill-gravità tal-iżball. Iżżid tgħid, anzi, li, aktar u aktar f'sistema bħal tagħna fejn jeżisti grad wieħed biss ta' appell, il-Qorti tal-Appell tkun qiegħda tonqos mid-dmir tagħha jekk tabdika mir-responsabilità tagħha li tagħmel apprezzament awtonomu tal-fatti”. (Ara f'dan is-sens is-sentenza ta' din il-Qorti tal-14 ta' Diċembru, 2018, fil-kawża fl-ismijiet **Dott. Antoinette Cutajar v. L-Onor. Dr. Joseph Muscat – Prim Ministru et**).”⁵

⁵ Ara wkoll **T & L Holdings Limited v. Francis Busuttil & Sons Limited et** deċiża mill-Qorti tal-Appell (sede Superjuri) fil-15 ta' Novembru, 2023.

27. Dwar il-mertu ta' dan l-ewwel aggravju din il-Qorti tgħid mill-ewwel li mhux fondat għaliex huwa msejjes fuq konsiderazzjoni tal-Ewwel Qorti meħuda 'l barra mill-kuntest sħiħ li fih saret. L-appellant jikkritika lill-Ewwel Qorti li ma ordnatx lill-appellata tirrifondi l-ammonti li hija ġibdet mill-kontijiet bankarji tal-komunjoni qabel ġiet xolta. Jgħid illi b'dak li ddeċidiet l-Ewwel Qorti huwa ġie ppreġudikat u l-appellata ġiet ippremjata. L-appellant però jonqos milli jieħu in konsiderazzjoni r-raġunament tal-Ewwel Qorti sabiex iddeċidiet bil-mod kif iddeċidiet li ma għoġobx lill-appellant. Dan l-aggravju jfalli qabel jibda għaliex jinjora għal kollox l-eżerċizzju li għamlet l-Ewwel Qorti sabiex issir ġustizzja maż-żewġ partijiet li kkompetew bejniethom minn minnhom ser jakkapparra jew jaħbi fondi u assi tal-komunjoni.

28. L-Ewwel Qorti ma sabitx biss li l-appellata kienet ġibdet flejjes sostanzjali mill-komunjoni qabel infetħu dawn il-proċeduri, imma sabet ukoll li l-appellant akkwista, fil-mori tal-kawża wara x-xoljiment tal-komunjoni żewġ immobbli, wieħed wara biss sena u l-ieħor wara biss erba' snin, bi prezz komplessiv ta' kważi €400,000, mingħajr l-ebda finanzjament minn terzi. Fiż-żmien in kwistjoni l-appellant kellu dħul ta' *circa* €50,000 fis-sena. Dan ifisser illi wara x-xoljiment tal-komunjoni, sabiex f'erba' snin jgemma €200,000 ried ma jħallasx taxxa u kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali, u ma jonfoq xejn għall-bżonnijiet tal-

ħajja. B'reġim ta' sawm u astinenza assoluta bilkemm kien jirnexxielu jixtri wieħed mill-fond immobiljari f'temp daqshekk qasir, aħseb u ara tnejn.

29. Fis-sentenza appellata l-Ewwel Qorti ħadet nota li l-appellant kien xtara żewġ proprjetajiet wara li ġiet xolta l-komunjoni tal-akkwisti u ma kkundannatux jgħaddi l-ebda waħda minnhom lill-appellata, għalkemm irrikonoxxiet li l-appellant kien ammetta li sabiex akkwistahom kien uża flus li parti minnhom kienu appartenenti l-komunjoni tal-akkwist.

30. Ir-raġunament tal-Ewwel Qorti kien kif isegwi:

“Dawn iż-żewġ proprjetajiet mixtrija mill-konvenut li flimkien nxtraw għall-prezz globali ta' tliet elef u tnejn u sebgħin Ewro (€372,000) wara li ġiet xolta l-komunjoni tal-akkwisti għandhom jibqgħu assenjati lilu b'dak illi għalkemm huwa ammetta li uża xi flus tal-komunjoni (ammonti mhux pruvati u hemm ukoll it-trapass taż-żmien ta' sena u tliet snin wara li ġiet terminata l-komunjoni li fihom il-konvenut kellu ċ-ċans iġemma wkoll millintrojtu tiegħu) li kien ġemma biex xtara dawn il-proprjetajiet⁶, il-Qorti minn naħa l-oħra mhix ser tordna lill-attriċi tgħaddi nofs is-sommom li hi wkoll ammettiet li ħadet mill-komunjoni eżatt qabel ġew intavolati dawn ilproċeduri li jekk wieħed jieh u l-valuri sostanzjali jammontaw għal madwar €57,700 u GBP23,800 u madwar €148,000 f'investimenti flimkien ma' ammonti sostanzjali oħra li jidher li ttieħdu mill-attriċi meta wieħed jara lkontijiet li hi kellha mal-bank Me Direct.”

31. Din il-Qorti ma ssib xejn x'tiċċensura f'dan ir-raġunament. Donnu lanqas l-appellant ma sab x'jilmenta għaliex fl-appell tiegħu njora kompletament ir-raġunament tal-Ewwel Qorti u minflok qies li donnu l-

⁶ Kontro-eżami tal-attur a.fol. 1250.

Ewwel Qorti tat maħfra jew premju lill-appellata tal-flejjes li hija ġibdet qabel istitwit il-kawża.

32. Huwa minnu li ma ġiex stabbilit kemm mis-somma globali ta' kważi €400,000 kienu tal-komunjoni, però fil-fehma ta' din il-Qorti, kien l-oneru tal-appellant, u mhux tal-appellata, li jipprova li dawk kienu flus parafernali tiegħu u mhux tal-komunjoni. Din il-Qorti tmur *oltre* mill-kunsiderazzjonijiet tal-Ewwel Qorti u tqis illi l-appellant abbuża mis-sentenza parzjali tal-Ewwel Qorti tat-13 ta' Ottubru, 2016 li fuq talba tiegħu, opposta mill-appellata ordnat "l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-partijiet konjuġi B ai termini tal-Artikolu 55 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, u dan b'effett mill-jum illi din is-sentenza tgħaddi in ġudikat." Il-fakultà li waqt li għadha pendent kawża tas-separazzjoni personali l-Qorti b'sentenza parzjali xxolji definittivament il-komunjoni tal-akkwisti, mhix sabiex tiġi abbużata kif manifestament għamel l-appellant billi uża flejjes tal-komunjoni ħalli jixtri proprjetà fuq ismu waħdu. Jekk hemm x'tikkritika fis-sentenza appellata huwa li ma kinitx aktar severa mal-appellant minħabba dan l-abbuż manifest da parti tiegħu ta' misapropjazzjoni ta' flejjes li ma jappartjenux lilu waħdu b'abbuż tas-sentenza *in parte* li ordnat ix-xoljiment *pendente lite* tal-komunjoni.

33. Dwar l-ammissjoni da parti tal-appellant li uża fondi tal-komunjoni sabiex jiffinunzjaw l-akkwist da parti tiegħu waħdu ta' immobbli; din il-

Qorti taqbel mal-Ewwel Qorti illi tali ammissjoni kellha l-piż meħtieġ. Mhux għaliex in-nuqqas ta' ammissjoni kien ser iwassal għal riżultat divers minhabba dak kollu li rriżulta; imma l-ammissjoni ta' fatt xi ftit jew wisq dejjem isaħħaħ il-konvinċiment tal-Qorti. In tema legali rilevanti l-massima legali *confessus pro iudicato est, qui quodammodo sua sententiae damnatur* – li tfisser illi min mill-partijiet fi proċess ġudizzjarju jammetti, jkun qed jiddetta s-sentenza tiegħu stess billi jikkundanna lilu nnifsu. Skont **Artikolu 693 tal-Kapitolu 12**, “*Kull ammissjoni ta' fatt, sew bil-miktub kemm bil-fomm, magħmula fil-qorti kemm barra mill-qorti, tista' tittiehed bħala prova kontra l-parti li tagħmilha.*” Fid-dawl ta' dan, inżamm illi “*Skond il-liġi tal-proċedura, l-ammissjoni, bħala konfessjoni ġudizzjarja, hija “r-regina probationum” u f'ċertu ċirkostanzi twassal ukoll għal għeluq tal-proċess.* (ara **Carmelo Bonnici noe v. Ronald Farrugia et** - Qorti tal-Appell - 26 ta' Ottubru, 1970; **Kimberley Joy Agius v. Direttur tas-Sigurtà Soċjali** - Qorti tal-Appell - 6 ta' Ottubru, 2010; **Jeffrey Saliba v. Richard Attard** - Qorti tal-Appell - 12 ta' Lulju, 2023; **Christopher Caruana v. P & J Co Ltd** - Qorti tal-Appell - 6 ta' Frar. 2024).

34. Magħmula dawn il-konsiderazzjonijiet, din il-Qorti taqbel mar-raġunament tal-Ewwel Qorti illi l-appellant iżomm l-immobbli li nxtara *in parte* minn fondi tal-komunjoni filwaqt li l-appellata żżomm il-flus tal-komunjoni li żbankat qabel ġew intavolati dawn il-proċeduri.

35. **Issib għalhekk l-ewwel aggravju infondat u qed tiċċdu.**

It-Tieni Aggravju – Konsiderazzjonijiet żbaljati

36. Permezz tal-ewwel parti tat-tieni aggravju l-appellant jgħid illi l-ordni tal-Ewwel Qorti dwar iċ-ċekkijiet mhux imsarrfa qatt ma kellha tiġi imposta. Jgħid illi l-Ewwel Qorti imponiet qsim ulterjuri tal-imsemmija ċekkijiet hekk kif tali ċekkijiet kienu msarrfa fil-kont tal-BOV f'isem AB bin-numru 40020256098 bejn is-6 ta' April, 2016 u l-5 ta' Mejju, 2016. Jgħid li permezz tad-decide ifisser li permezz tal-ordni tal-Ewwel Qorti f'dak li jirrigwarda iċ-ċekkijiet f'paġna 47 tas-sentenza, l-appellata effettivament tkun qiegħda tircievi l-ammont sħiħ ta' iċ-ċekkijiet mill-kont tal-appellant, kif ukoll in-nofs l-ieħor permezz tal-ordni tagħha: "għalhekk il-konvenut irid jgħaddi lill-attriċi s-somma ta' €19,750.78 bħala nofs l-ammont ta' dawn iċ-ċekkijiet". Jitlob lil din il-Qorti tħassar dak ordnat f'paġna 47 tas-sentenza taħt il-kappa "Ċekkijiet mhux imsarrfa", fejn jingħad: "u għalhekk il-konvenut irid jgħaddi lill-attriċi s-somma ta' €19,750.78 bħala nofs l-ammont ta' dawn iċ-ċekkijiet" u dan peress li skont l-appellant "l-imsemmija ċekkijiet kienu ddepożitati fil-kont kongunt numru 117-971-1101-3 u għalhekk l-appellata diġà kienet ordnata tingħata nofshom".

37. L-appellata tilqa' għal dan l-aggravju billi tirreferi għall-affidavit tagħha fejn spjegat⁷ li bejn Ottubru 2015 u Jannar/Frar 2016 l-appellant ma ssarrafx numru sostanzjali ta' ċekkijiet li komplessivament kienu jaqbżu s-somma ta' €40,000, li kopja tagħhom annettiet mal-affidavit tagħha. Tgħid li f'dan ir-rigward l-appell għandu ċertu kontradizzjonijiet u dan peress li l-appellant l-ewwel jgħid li tali ċekkijiet kienu msarrfa fil-kont tal-BOV f'ismu; imbagħad jgħid li l-imsemmija ċekkijiet ġew ddepożitati fil-kont kongunt. Tispjega illi fil-kontroeżami tiegħu l-appellant baqa' ma pprovda l-ebda indikazzjoni ċara dwar x'ġara minn dawn iċ-ċekkijiet.

38. Issemmi kif l-appellant naqas milli jsemmi illi kwalunkwe taxxa u VAT dovuta fuq l-introjt tiegħu kienu jiġu mħallsa mill-*joint account* tal-partijiet. Għalhekk tinsisti illi l-ebda tnaqqis ma kellu jsir minħabba l-ħlasijiet ta' taxxa tad-dħul u l-VAT.

39. Tissottometti ulterjament illi l-ammont li l-appellant jgħid li ħallas bħala taxxa tad-dħul huwa indikazzjoni li kellu dħul aktar milli kien qed jgħid li kellu proprju għaliex ir-rata ta' 35% taxxa tad-dħul hija taxxa li titħallas meta d-dħul ikun jaqbeż is-somma ta' €60,000 fis-sena.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti.

40. Dwar dawn iċ-ċekkijiet l-Ewwel Qorti rraġunat hekk:

⁷ Paġna 77 tal-proċess para 104

“Ċekkijiet mhux imsarrfa,

Jirriżulta li ċ-ċekkijiet ppreżentati mill-attriċi indirizzati lill-konvenut jew ma ġewx imsarrfa sakemm ġiet xolta l-komunjoni jew jekk ġew imsarrfa l-konvenut heba fejn jinsabu tant li l-unika spjega fejn jinsabu dawn il-valuri tirriżulta biss minn kumment fin-nota ta' sottomissjonijiet tal-konvenut fejn jgħid li ġew depożitati f' Jannar 2016 u ma jindikax bl-ebda mod fejn ġew depożitati. Dawn iċ-ċekkijiet jammontaw għal €39,501.56 u għalhekk il-konvenut irid jgħaddi lill-attriċi s-somma ta' €19,750.78 bħala nofs l-ammont ta' dawn iċ-ċekkijiet.”

41. L-Ewwel Qorti kkonkludiet li l-appellant kien ekonomiku mal-verità meta xehed dwar dawn iċ-ċekkijiet. Ċekkijiet li meta xehed kif ukoll meta ġie kontroezaminat kien fid-dover li jagħti spjegazzjoni onesta u veritiera dwarhom. L-Ewwel Qorti sabet li l-appellant naqas serjament meta ma tax spjegazzjoni dwar fejn marru dawn il-flus.

42. Fl-appell tiegħu l-appellant ma kienx kapaċi jindika fejn qiegħda din il-prova in atti. Jgħid biss permezz ta' sempliċi *footnote* f'paġna 7 tar-rikors tal-appell illi “Id-depożiti taċ-ċekkijiet imsemmija jinsabu esebiti fil-proċess tal-kawża, bħala parti mill-provi miġjuba mix-xhud tal-BOV, iżda l-esponent ma jsib l-ebda diffikultà jerga jesebihom sabiex dawn ikunu faċilment aċċessibbli jekk din il-Qorti tippreferi” (*sic*). Din il-Qorti tgħid mill-ewwel illi dan mhux mod kif jitressaq aggravju f'appell. Jekk verament hemm il-prova in atti ta' dak li qed jallega kulma kellu jagħmel l-appellant huwa li jindika l-paġna jew paġni tal-proċess voluminuż fejn suppost tinsab din il-prova. Meta tikkunsidra li l-proċess ta' din il-kawża *simen* għal sitt volumi, (apparti żewġ volumi oħra tal-kawża fl-ismijiet inversi) bl-aħħar paġna ġġib in-numru elf, tliet mija u disgħa u tmenin (1,389), dan l-

aggravju ma jistax jittieħed bis-serjetà. Ladarba qed jattakka s-sentenza appellata għaliex qed isostni li l-konklużjoni tal-Ewwel Qorti dwar dawn iċ-ċekkijiet ma taqbilx mal-provi in atti, kien l-oneru tal-appellant li jindika fejn fl-atti tinsab tali prova insostenn tal-aggravju tiegħu. Għal dan in-nuqqas jaħti biss l-appellant.

Issib għalhekk l-ewwel parti tat-tieni aggravju infondata u tiċhadha.

43. Permezz tat-tieni parti tat-tieni aggravju l-appellant jgħid illi filwaqt li jaqbel mas-sentenza appellata fejn ordnat li ż-żewġ proprjetajiet li xtara wara x-xoljiment tal-komunjoni jiġu assenjati lilu; jikkritikaha fejn ordnat li l-appellata ma tatihx nofs l-ammonti hija ġibdet mill-komunjoni qabel inbdew dawn il-proċeduri li skont l-appellant jammontaw għal €399,314.30.

44. L-appellant jgħid illi l-Ewwel Qorti “kkastigatu” għaliex huwa xtara ż-żewġ fondi immobiljari wara li ġiet xolta l-komunjoni tal-akkwisti meta skontu “l-azzjoni tal-appellant kienet perfettament legali”. Ma jaqbilx mal-Ewwel Qorti li “poġġietu fl-istess keffa mal-appellata fil-konsiderazzjonijiet tagħha f’paġna 47 tas-sentenza appellata”. Jibqa’ ma jaċċettax li huwa xtara dawn iż-żewġ fondi billi *in parte* uża fondi tal-komunjoni. Jgħid illi “anke jekk jaqħti l-każ⁸ li lura fis-sena 2017 huwa uża xi flus minn tal-

⁸ *Sottolinear ta’ din il-Qorti*

komunjoni, huwa xorta jrid irodd lura nofs dak l-ammont lill-appellata". Skont l-appellant dan ser iseħħ peress li l-Ewwel Qorti ordnat li l-assi jinqasmu bejn il-partijiet ugwalment bil-valur jittieħed dak tad-data li fih ġiet terminata l-komunjoni tal-akkwisti.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti.

45. Din il-Qorti tgħid mill-ewwel illi dan l-aggravju huwa infondat għall-aħħar. Kif rajna qabel, l-Ewwel Qorti kkonkludiet illi l-appellant ħeba ammonti sostanzjali ta' flejjes li kienu jappartjenu l-komunjoni. Huwa minnu li l-ammont ta' kemm ħeba ma ġiex stabbilit; però din il-Qorti taqbel mal-Ewwel Qorti illi għalkemm f'dawk l-erba' snin wara x-xoljiment tal-komunjoni l-appellant seta' ġemma mid-dħul tiegħu, ċertament li ma setax ġemma daqskemm nafaq sabiex xtara żewġ immobbli għall-prezz ta' madwar €400,000.00 mingħajr l-ebda finanzjament minn terzi. Din il-Qorti taqbel mal-Ewwel Qorti illi l-appellant ħeba ammonti sostanzjali li kienu jappartjenu l-komunjoni tal-akkwisti u li l-uniku mezz sabiex tagħmel ġustizzja mal-partijiet kien li tiddeċiedi bil-mod kif iddeċidiet sew dwar l-immobbli mixtri wara x-xoljiment tal-komunjoni kif ukoll dwar l-ammonti li żbankat l-appellata qabel fetħet il-kawża. F'ċertu sens tapplika għal din il-kawża l-massima legali *nemo auditor in iure turpitudinem suam allegans*.

46. Issib għalhekk it-tieni parti tat-tieni aggravju infondat.

47. **Għaldaqstant tiċċhad ukoll it-tieni parti tat-tieni aggravju.**

Deċiżjoni.

Għal dawn ir-raġunijiet din il-Qorti tiċċhad l-appell tal-attur AB tad-29 ta' Mejju, 2024 filwaqt li tikkonferma s-sentenza appellata.

Bl-ispejjeż kontra l-attur appellant AB.

Mark Chetcuti
Prim Imħallef

Robert G. Mangion
Imħallef

Grazio Mercieca
Imħallef

Deputat Reġistratur
jb